

2/10-18

Föreläsning 6

Lakning

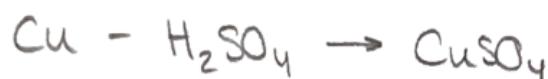
Utvinnning av komponenter

A, från en fast inert fas

C, mha ett lösningsmedel, S.

Ex. • Metallind.

$\text{NH}_3 \rightarrow$ "Blåa komplex"

Co, Au, Zn...

• Livsmedel

Socker, veg. oljor

• Tvättning av fällning

Tvättning av cellulosa

• Kaffe, Te, saft

Syfte

1) Tillvarata värdefulla ämnen

2) Rena råprodukter

Vad påverkar materieöverf. vid fast fas vätskaextraktion?

Lösningsmedel:

- selektivitet
- viskositet
- ytspänning
- substansförändringar

Temperaturen

- löslighet
- diffusion
- substansförändringar

Lakningsutrustningar:

- satsvisa utrustningar (tankar)

(en motströmsprocess är ALLTID mer effektiv än en medströmsprocess - från GKT)

Jämviktsbegreppet vid lakning

Blandning → Jämviktsinst. → Separation
(av fast material, C,
som innehåller, A,
med lösn. medel, S)
(av (A+S) från
C, vilket också
innehåller (A+S))

"Den lösning (A+S) som följer med det inerta materialet (C) i underströmmen håller samma halt löst substans (A) som den lösning (A+S) som lämnar steget i överströmmen".

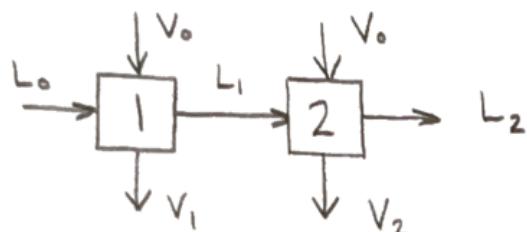
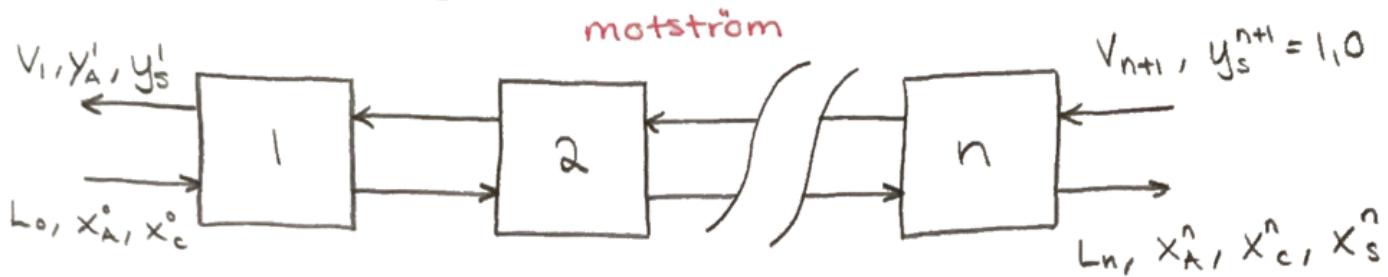
Partikelstorlek:

- kontaktyta
- separation
- ytspänning
- samma partikel storlek.

Omrörning

- sedimentation
- diffusion

Strömföring:

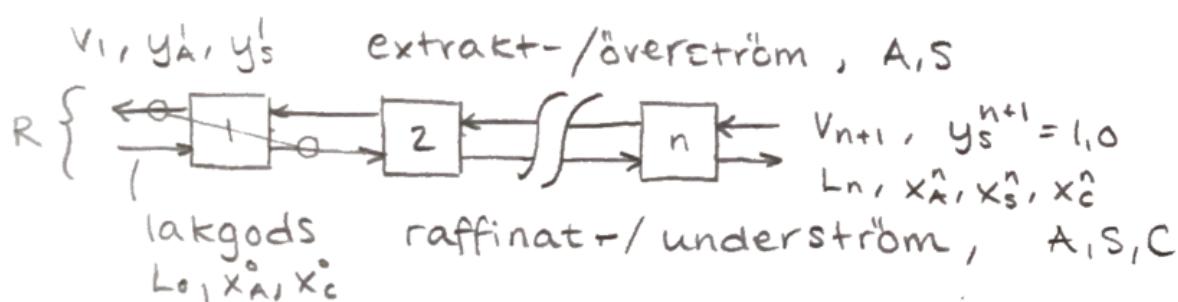

kors- / tvärström

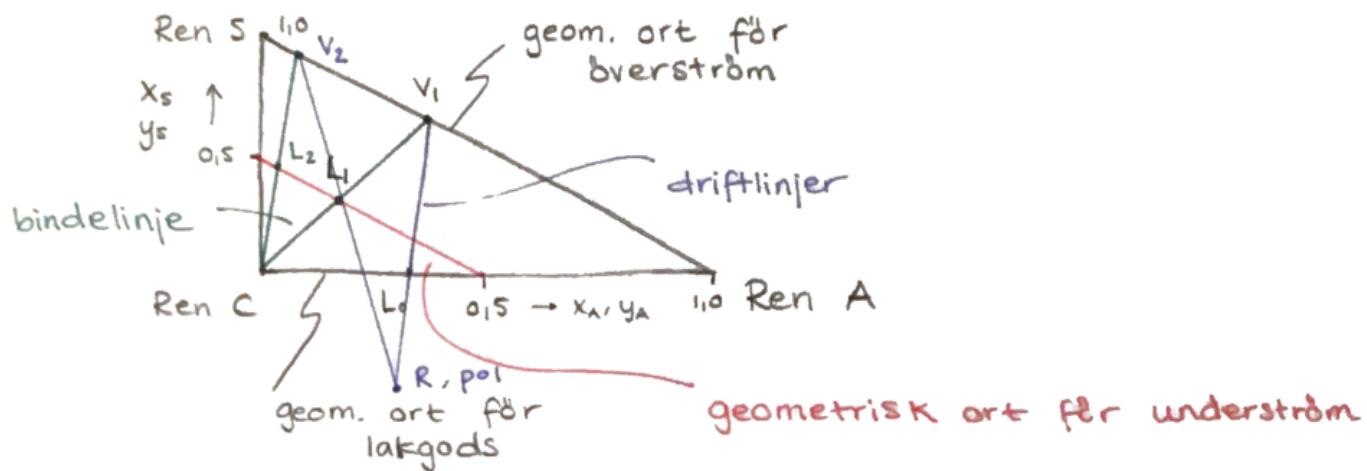
Vad påverkar antalet ideala lakningssteg?

- 1) Separationskrav
- 2) Lakgodsets relativa storlek i förhållande till lösningsmedel, L_0/V_{n+1}
- 3) Hur mycket lösning som kvarhålls av det inerta materialet $\frac{A+S}{C} = r$

Motström

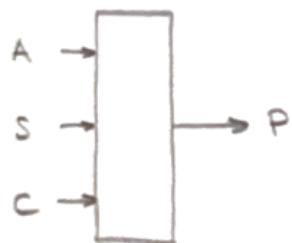
Triangeldiagram:

Ex. Antag att underströmmen består av inert material som kvarhåller 1 kg lösning / kg inert material. Lägg in geometriska orten för underströmmarna i ett triangeldiagram.

Lösning:

$$\frac{A+S}{C} = 1,0$$

$$A = P x_A \quad \Rightarrow \quad \frac{P x_A + P x_S}{P x_C} = 1,0$$

$$S = P x_S$$

$$C = P x_C$$

$$x_A + x_S + x_C = 1,0$$

$$\frac{x_A + x_S}{1,0 - x_A - x_S} = 1,0 \Rightarrow x_S = \frac{1}{2} - x_A \quad \text{geometrisk ort för underström}$$

$$x_S = \frac{r}{1+r} - x_A$$

Om man har sammansättningen på V_1 , kan denne placeras ut baserat på denna info

någonstans på hypotenusan.

Bilda en fiktiv ström, R , som beskriver netto-transporten av komponenter mellan stegen. Den är lika stor i samtliga tvärsnitt mellan stegen förutsatt att ingen massa till- eller bortförs mellan dem.

$$\rightarrow : R = L_0 - V_1 \quad (\text{positiv riktning åt höger})$$

$$R x_A^R = L_0 x_A^0 - V_1 y_A^1 \Rightarrow x_A^R$$

$$R x_s^R = -V_1 y_s^1 \Rightarrow x_s^R \quad (\text{negativ})$$

$$R x_c^R = L_0 x_c^0 \Rightarrow x_c^R \quad (\text{större än } 1,0)$$

$$\sum x^R = 1,0$$